

PAH i luft

Beställningsinformation:

Provtagare och remiss beställs minst 10 dagar före den planerade mätdagen. Tre provtagare ska medfölja som blankprov till laboratoriet. Vid behov kan provtagningsutrustning, pump och flödesmätare hyras och bokas via hemsidan.

PROVTAGNINGSANVISNING för aktiv (pumpad) provtagning: PAH:er i gasfas och på partiklar i luft

Princip

Partikelbundna PAH:er samlas upp på teflon- eller glasfiberfilter.
PAH:er i gasfas provtas på XAD-2 (SKC 226-30).

Provtagningsutrustning

- För partikelbundna PAH:er; filtret är monterat på en stödplatta i en provtagningskasset (lock, mellanring, botten, proppar).
- För PAH:er i gasfas; XAD-2 rör, och ett tillbehör avsedd att kapa av provtagningsrör, för att kapa ändarna på rören och röda hattar som används efter provtagning för att tillsluta rören.
- Luft sugas m h a en hög-flödespump genom provtagningskasset och XAD-2 rör med ett flöde av 2 L/min.
- För personburen provtagning medföljer en provtagningssele och provtagningskasset och XAD-2 rör monteras på arbetstagarens ena axel i selens metallclips.

Provtagningsinstruktion

Figuren på nästa sida visar provtagningsstillbehören för provtagning PAH i luft. Den monterade provtagningsutrustningen, som skall sättas fast på pumpen, illustreras också.

- Locket och proppen i botten på filterkassetten avlägsnas. Adaptern med den korta slangstumpen sätts fast i botten på kassetten.
- XAD-2 röret kapas på följande sätt: Tryck ner röret i tillbehöret avsedd att kapa rör och bryt av. Kapa båda ändarna och sätt fast röret i den korta slangstumpen efter filterkassetten. OBS: Det är den del av röret som har en pil som skall sitta i den korta rörstumpen (pilen visar riktningen på luftflödet).
- Anslut den andra änden av XAD-2 röret med en slang till pumpen.
- Innan provtagningen startar kontrolleras luftflödet m h a en rotameter och justeras till 2 L/min. Kolla flödet även efter provtagningen och om möjligt också under provtagningen.

Efter provtagningen försluts filterkassetten med lock och proppar. De röda hattarna som medföljde XAD-2 rören sätts på rörets ändrar.

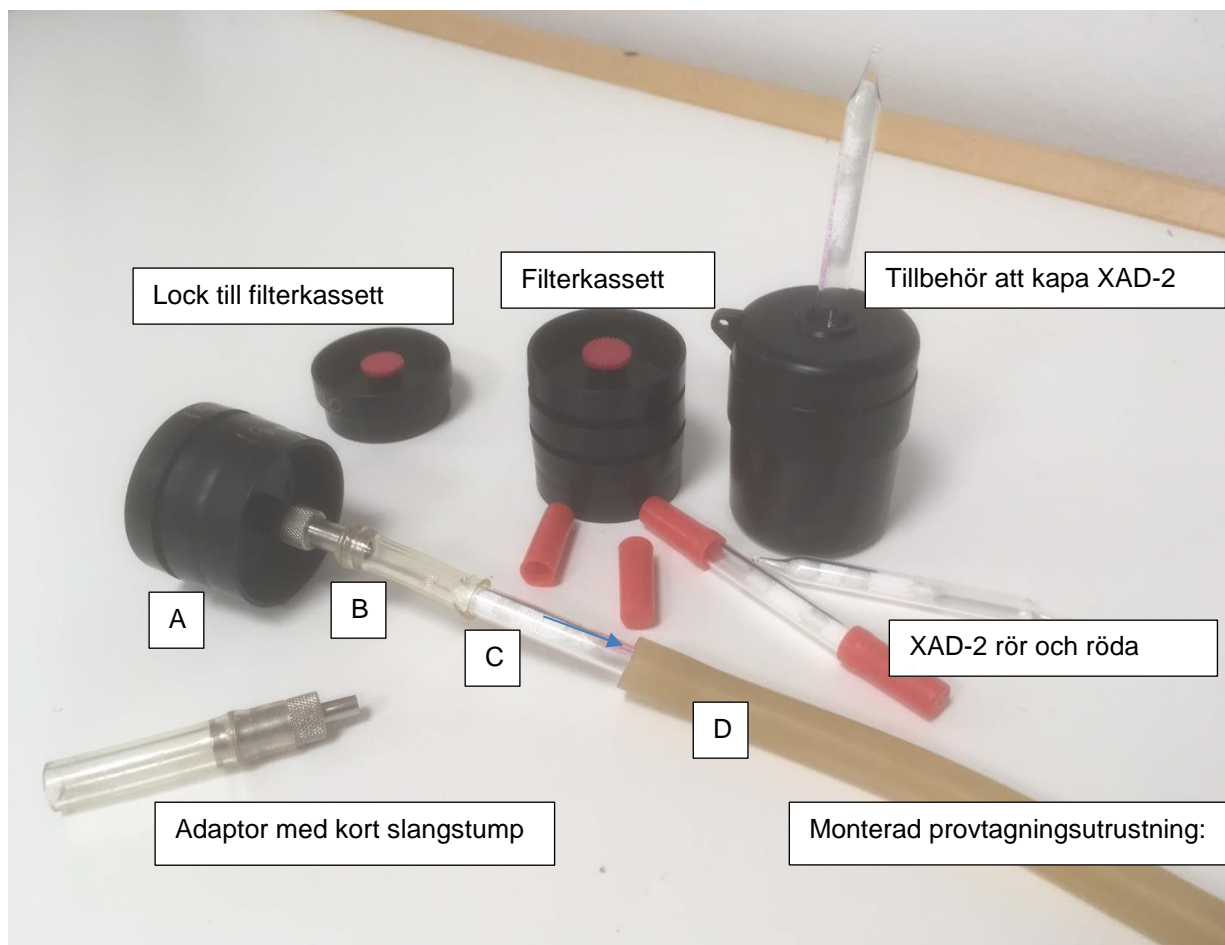
Glöm inte att märka upp filterkassetterna och XAD-2 rören med provnummer. Anteckna provnummer, provtagningstid och flöden och återskicka detta protokoll tillsammans med proverna, alternativt scanna in protokollet och skicka som fil, till laboratoriet.

Blankprov

Extra filter och XAD-2 rör används som fält/transportblank.

Lagring och transport

Proven bör förvaras i frys -20°C efter provtagning men kan återsänds i vadderat kuvert eller som paket till laboratoriet.

Figur: Olika provtagningsstillbehör för provtagning PAH i luft.

Den monterade provtagningsutrustningen avser:

A: Filterkassett utan lock.

B: Adaptor med kort slangstump

C: XAD-2 rör. OBS: röret skall vara avklippt i bägge ändar och pilen på adsorbentröret skall vara i flödesriktningen (se pil illustrerad i figuren). OBS: pilen på adsorbentröret är den lilla pil som återfinns efter LOT numret.

D: Slang

Ansvarig kemist, Bo Strandberg (Bo.Strandberg@skane.se), ammlab@skane.se 046-173195